

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐOÀN PHƯƠNG HOA

**ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI
VÀO TỈNH YÊN BÁI GIAI ĐOẠN 1986- 2012**

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

Thái Nguyên - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐOÀN PHƯƠNG HOA

**ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI
VÀO TỈNH YÊN BÁI GIAI ĐOẠN 1986- 2012**

Chuyên ngành : Lịch sử Việt Nam

Mã số : 60.22.03.13

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Hà Thị Thu Thủy

Thái Nguyên - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả luận văn

Đoàn Phương Hoa

XÁC NHẬN CỦA TRƯỞNG KHOA CHUYÊN MÔN

PGS.TS. Hà Thị Thu Thủy

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên tác giả luận văn xin tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới cô giáo-PGS.TS. Hà Thị Thu Thủy đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tác giả trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tác giả xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong tổ Lịch sử Việt Nam khoa lịch sử trường ĐHSP Thái Nguyên, đã chỉ bảo tận tình, động viên, khích lệ tác giả trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn.

Trong thời gian thực hiện luận văn, tác giả đã nhận được sự nhiệt tình của Tỉnh Ủy, UBND tỉnh Yên Bái, cùng các ban ngành đoàn thể trong tỉnh Yên Bái đã cung cấp tư liệu để tác giả hoàn thành luận văn. Tác giả xin chân thành cảm ơn những nhận xét, đánh giá của Hội đồng khoa học bảo vệ luận văn.

Cuối cùng, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, giúp đỡ tác giả trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả luận văn

Đoàn Phương Hoa

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các ký hiệu viết tắt	iv
Danh mục các bảng	v
Danh mục các biểu, hình vẽ	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Lịch sử vấn đề.....	3
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu, nhiệm vụ của đề tài	6
4. Nguồn tài liệu và phương pháp nghiên cứu	7
5. Đóng góp của luận văn	8
6. Bố cục luận văn	8
Chương 1. KHÁI QUÁT VỀ ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI TẠI VIỆT NAM VÀ ĐIỀU KIỆN THU HÚT FDI Ở YÊN BÁI.....	9
1.1. Khái quát về đầu tư trực tiếp nước ngoài ở Việt Nam	9
1.1.1 Khái niệm FDI	9
1.1.2 Tình hình thu hút FDI ở Việt Nam.....	12
1.2.3 Quá trình đầu tư trực tiếp nước ngoài tại Việt Nam.....	16
1.2 Điều kiện thu hút vốn FDI ở Yên Bái	19
1.1.1 Vị trí địa lý thuận lợi	19
1.2.2 Có tiềm năng về tài nguyên thiên nhiên.....	23
1.2.3. Có điều kiện phát triển kinh tế- xã hội.....	24

1.2.4. Có chính sách xây dựng môi trường thu hút đầu tư.....	26
Chương 2. TÌNH HÌNH ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI FDI Ở YÊN BÁI GIAI ĐOẠN 1986-2012	30
2.1 Số vốn FDI.....	30
2.2. Địa bàn và lĩnh vực đầu tư.....	35
2.3 Hình thức đầu tư	38
2.4 Quản lý và thực hiện đầu tư.....	44
Chương 3. KINH TẾ- XÃ HỘI TỈNH YÊN BÁI DƯỚI TÁC ĐỘNG CỦA ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI (1986- 2012).....	57
3.1. Về kinh tế.....	57
3.1.1 Bổ sung nguồn vốn, thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hoá hiện đại hoá.	57
3.1.2 Mở rộng hợp tác đầu tư, đẩy mạnh xuất nhập khẩu tiếp cận thị trường quốc tế.....	63
3.1.3 Một số vấn đề nảy sinh.....	66
3.2 Về xã hội.....	70
3.2.1 Tăng thu ngân sách, tăng cường phúc lợi xã hội.....	70
3.2.2 Tạo việc làm nâng cao chất lượng nguồn lực lao động.....	71
3.2.3 Một số vấn đề nảy sinh.....	74
KẾT LUẬN.....	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	83
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

BCC	Hợp đồng hợp tác kinh doanh
BOT	Xây dựng - Kinh doanh -Chuyên giao
BTO	Xây dựng - Vận hành - Chuyên giao
BT	Xây dựng - Chuyên giao
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
KCN	Khu công nghiệp
NGO	Phi chính phủ
NXB	Nhà xuất bản
TNCs	Công ty Đa quốc gia
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
UBND	Ủy ban nhân dân
USD	Đô la Mỹ
VND	Việt Nam đồng
WTO	Tổ chức thương mại quốc tế
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Trang

Bảng 1.1 Lợi thế của doanh nghiệp FDI so với doanh nghiệp nước tiếp nhận đầu tư.....	12
Bảng 1.2 Phân bố hành chính tỉnh Yên Bái.	20
Bảng 2.1 Cơ cấu vốn đầu tư FDI phân theo đối tác	34
Bảng 2.2 So sánh vốn đăng FDI của Yên Bái trong vùng Tây Bắc.....	34
Bảng 2.3 Kết quả phân chia các dự án FDI theo lĩnh vực đầu tư	37
Bảng 2.4 Cơ cấu vốn FDI theo hình thức đầu tư	40
Bảng 2.5 Cơ cấu vốn FDI loại hình đầu tư	41
Bảng 2.6 Quy mô trung bình một dự án FDI.	47
Bảng 2.7 Doanh nghiệp FDI đã bị thu hồi giấy phép tại Yên Bái	48
Bảng 2.8 Tình hình đăng ký lại giấy chứng nhận đầu tư của FDI trên địa bàn.....	52

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

Trang

Biểu đồ 2.1 Tình hình thực hiện FDI trên địa bàn tỉnh Yên Bái.....	31
Biểu đồ 2.2 Địa bàn FDI hoạt động tại tỉnh Yên Bái.....	35
Biểu đồ 3.1 Cơ cấu thành phần kinh tế trên địa bàn tỉnh Yên Bái.....	58
Biểu đồ 3.2 Cơ cấu sản xuất công nghiệp theo thành phần kinh tế	61

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Đầu tư trực tiếp nước ngoài là một loại hình kinh tế có vai trò tích cực trong việc phát triển kinh tế - xã hội của đất nước; bổ sung nguồn vốn quan trọng cho đầu tư phát triển và đã tác động trực tiếp đến việc cân đối ngân sách, cải thiện đời sống thông qua chuyển vốn vào Việt Nam và mở rộng nguồn thu ngoại tệ gián tiếp. Trong những năm gần đây, khu vực có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) ngày càng phát triển nền kinh tế Việt Nam. Đây là cầu nối quan trọng giữa kinh tế Việt Nam với kinh tế thế giới, thúc đẩy phát triển thương mại, du lịch, dịch vụ và tạo điều kiện để Việt Nam chủ động hội nhập ngày càng sâu hơn vào đời sống kinh tế thế giới. Đặc biệt đầu tư nước ngoài đã góp phần thay đổi cục diện, gương mặt và đời sống kinh tế, xã hội, chuyển dịch cơ cấu kinh tế của nhiều địa phương từ một tỉnh thuần nông trở thành tỉnh công nghiệp phát triển năng động và hiệu quả.

Yên Bái là một tỉnh miền núi phía Bắc Việt Nam nằm sâu trong nội địa, cách xa Hà Nội, Hải Phòng, các cửa khẩu và các vùng trọng điểm phát triển kinh tế, có điều kiện thuận lợi để thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài. Tuy nhiên, Yên Bái có khó khăn hơn các tỉnh vùng đồng bằng, ngân sách địa phương mới chỉ đáp ứng được 20% - 30% nhu cầu chi thường xuyên còn lại do Trung ương hỗ trợ tính đến năm 2010. Dân số toàn tỉnh có 749.145 người nhưng có gần 50% là đồng bào các dân tộc thiểu số (trong đó: dân tộc Kinh 49,6%, Tày 18,6%, Dao 10,3%, H'Mông 8,9%, Thái 6,7%, các dân tộc khác: Mường, Nùng, Cao Lan, Khơ me, Phù Lá... khoảng 2% dân số), kinh tế chậm phát triển, trình độ dân trí thấp và không đồng đều. Vùng cao Yên Bái trải rộng trên 7 huyện với 70 xã chiếm 64,4% diện tích và 30,2% dân số toàn tỉnh. Phát triển kinh tế - xã hội vùng cao nói chung và Yên Bái nói riêng đòi hỏi phải có sự cố gắng nỗ lực rất lớn của địa phương và sự hỗ trợ của Nhà nước, của các tổ